

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitsor egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hírde-
tesért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Pálffy János alapítványa.

írta: dr. E. Nagy Olivér.

A halál mindent kiengesztel. A kinek az életben irigyei voltak, a kit a gúny, vagy a rosszakarat üldözött, mikor megtér haló porába, megbékülnek az ellenségei is. Az a titokzatos valami, a halál, mely ellen nincsen orvosság, kiegyenlíti az ellentéteket, feledésbe borítja a nyílt vagy lappangó gyűlöletet. A mikor a halott márványarcát nézi, vagy a mikor koporsója felett az egyház az utolsó búcsúszót zengi, minden élő elfogja az a titokzatos érzés, hogy íme, ez már megtudta a teremtés örök rejtélyét, ez már megtért egy jobb hazába. De mi lesz velünk? Vajjon mi van még a mi sorsunk könyvébe írva? Mennyi szenvedést kell még kiállanunk, hányszor fogja a könnyünk öntözni arcunk barázdáit? És ebben az érzelmem-árban elhallgat a gyűlölködés, elül az ellenszenv, s a halotról, ha soha sem ismertük is igazán, vagy ha nem is tudtuk őt jó emberünknek, csak jót gondolunk. «De mortuis nil nisi bene.» Óriási életigazság van ebben.

Szegény Pálffy János grófról is elmondhatjuk ezt. A míg élt, rideg, zárkózott magaviselete miatt talán nem is volt, a ki igazán szerette volna, legfeljebb a legközvetlenebb hozzátartozói. Arisztokratikus gőgje, a világot leicsinylő modora nem volt képes embertársai szívét felmelegíteni. Nemzeti életünkben sem játszott szerepet, nem érdeklődött, vagy legalább nem mutatta azt, hogy érdeklődne, a

magyarságot ért sok, nagy csapás, jövőnk kialakulása iránt. Emlékszem rá, gyermekkoromban ott laktunk az ő pozsonyi palotájával szemben, melynek ódon, vasredőnyös ablakaira szinte félve tekintettem. A mikor úgy minden évben egyszer-kétszer a gróf néhány napra megjelent is ott, szemtől-szembe alig láthattuk. Visszavonult a termeibe s ott foglalatoskodott írással, olvasással, tisztviselői meghallgatásával. Egész lényét, mondhatnám, titokzatosnak tartottuk nemcsak mi, hanem ott az egész környék is. És íme, most, hogy megtért őseihez, hogy azon a langyos nyári éjszakán, fáklyafény mellett, levitték a bajmóczi vár kriptájába, mintha megszűnt volna az a félelem eljes hangulat, melylyel reája gondoltak. A lapok hosszasan foglalkoztak vele, az elhunyt nábobbal és kiemelik jellemének szép vonásait. Meghalt a milliomos gróf, porrá lett, mint minden halandó. Most már tiltja a kegyelet, hogy bántó szóval illessék emlékét. Voltak gyengéi, de ezek előtt szemet húnyunk. Ellenben a maga férfiaságában, imponáns mivoltában bontakozik ki előttünk czéltudatos akaratereje. Ő, a kinek a szíve melegíté alig érezte valaki ebben az életben, halálával a szív emberének mutatta be magát. Rokonairól való pazar gondoskodásán kívül olyan alapítványokkal örököltette meg nevét, melyek fenn fogják tartani emlékét hosszú, viharos évek után is. Méltó volt Pálffy János ahhoz a történelmi névhez, melyet viselt Ősei karddal a kezükben szolgálták a királyt és hazájukat. Ő, megértve a kor változott köteles-

ségeit, a kultúra oltárán áldozott a maga, neve és családi hagyományai iránt érzett kötelességének.

A magyar ifjúságot tette örökre háladattossá maga és emléke iránt Pálffy János gróf. Fejedelmi bőkezűséggel gondoskodott arról, hogy a magyar középosztály fiai kiképezésük nehéz munkájában támogatásra találjanak. Már halála előtt is közép- és főiskolai ifjak részére jelentékeny, 700 és 1200 koronás ösztöndíjak adományozására tett alapítványokat; végrendeletében pedig olyan összegű tanulmányi segélyekről gondoskodott a külföldre igyekvő művelt magyar ifjak részére, a melyenkről eddig nálunk még soha, magánalapítványból legalább, szó sem volt. Úgy rendelkezett, hogy több uradalmának évi jövedelméből 6000 koronás évi tanulmányi segélyt kapjanak tudásukat a külföldön kiegészíteni akaró magyar ifjak. Hogy évente hány ily segély lesz kiosztható, az uradalmainak a jövedelmétől függ; de körülbelül bizonyos, hogy minden évben legalább tíz, sőt jó esztendőben több, esetleg 15—20 ilyen tanulmányi segélyt is adhat majd az alapítványt kezelő magyar állam. Oly nagylelkűség ez, mely még a külföldet is hódolatra kell, hogy készítse egy igazi magyar főúr fenkölt gondolkozása iránt.

Köztudomású dolog, hogy középosztályunk szegény. Igen keveseknek adatott meg az a szerencse, hogy vagyonuk kamataiból nevelhesék fel gyermekeiket. Pedig mennyi tehetség, mennyi jóakarát hamvad el így az anyagi erők

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Tanulmányi kirándulás Fiuméba.

(Vége.)

Végre megérkeztünk! A felcsigázott képzelem mindenképpen valóra akarja váltani műveit: van rá alkalma, mert a tenger változatos, az ember alkotása Fiumében szintén megérdemli, hogy méltányolják. Az első az, hogy a nagy hajókat lássuk; megnéztük az Adriatársaság hajóit; továbbá angol, német, norvég, görög és más hajók nagy számmal vannak. Érdekes rajtuk a be- és kirakodás, a szabad kikötő (punto franco) óriási forgalma meglepő; a hajók nagy teste sok ezer mázsa árút képes befogadni, úgy, hogy egész kis világ van belsejükben, a mely nagy kényelmet is nyújt; a hajón levő személyek típusait is megfigyeltük. A hajók egész berendezését látta a csapat, de még azt is közvetlen tapasztalatból ismerte meg, hogy miképpen építik a hajót. E műveletet a Danubius-hajógyár merrébe, a mely alkalommal a Haditengerészet részére épülő zúzó-torpedóhajókat néztük meg. Minden egyes kiránduló fogalmat szerzett magának arról, hogy az építendő hajó rajza alapján miképpen állítják össze a hajó bordáit, rájuk erősítik a páncélt, beállítják a gépeket stb. Hajózáásban is részesült a csapat, a mennyiben a m. kir. tengerészeti hatóság «Klotild» nevű hajóját átengedte tanulmányi czélból és így a m. kir. Biológiai Intézet vezetőjének, Garády Viktornak szives közreműködése mellett halászatra indultunk, a mely alkalommal a sokszor kivetett háló a tenger fenekének bőséges állatvilágával ismertette meg a tanulókat. Ez a tengeri út volt a kirándulás fénypontja; ugyan-

akkor Abbazia gyönyörű területére is eljutott a társaság. A tenger nyugodt volt, csak néha jelentkezett kis hullámlás, a mely alig tett kárt az argonautákban. A m. kir. Biológiai Állomás aquariumában a tengeri állatoknak sok példányát láttuk közvetlen közelségben.

Fiume sok intézetéről és gyáráról is nevezetes, a tanulmányút ebben is kivette a maga részét: a cs. és kir. tengerészeti Akadémiát gondos vezetés mellett megnézte, örömmel láttuk az ott uralkodó rendet és tisztaságot. Ez az intézet neve a haditengerészet tisztjeit; igen szép helyen, nagy kertben van elhelyezve; a tanítványok száma 140, a kik négy évfolyamba vannak osztva, de a legfontosabb tárgyakat megosztott osztályokban tanulják.

A gyárak közül a kőolajfinomító e nemből a legnagyobb a monarchiában: gépolajat, petrolomot, benzint, koksot és sok egyéb mellékterményt állít elő. A rizshántó-gyár munkáját is figyelmesen tanulmányoztuk hatalmas, ötemeletes épületében; itt is láttuk, hogy minden melléktermény hasznosítható, veszendőbe semmi sem megy. Az óriási gyárnak 60 személyből álló tűzoltó-csapata van, a mely rövid idő alatt a víz alá árasztja a gyárat, úgy hogy elégeje lehetetlen. A gyárak megismerésének fárasztó munkája után testünket a Cantrida-fürdőben tett tengeri fürdészel üdítettük fel.

Fiume egyik meglepetni való helye a Susak községben levő Tersatto vára, a honnan szép kilátás nyílik Fiuméra és a tengerre; az ott lévő fogadalmi templomba, történelmi és kegyeletes vonatkozásánál fogva mi is elmentünk. Fiume korzója, az Óváros templomaival, a temető olasz jellegével és a kegyelet szép nyilvánulásánál fogva nagyon érdekes látnivalók, főleg az idegenekre nézve. Szomorú helyet is láttunk: a kivándorlók házat, mely egyszerűségével és nagy méretei-

vel meglep; 12 hatalmas üstben főzik a kivándorlók ételét; nagy háló- és nappali-termek vannak benne; az épület kétemeletes.

Fiume az a pontja Magyarországnak, a mely, mint kikötőváros, a nagyvilággal összeköti; azért a fővároson kívül nincs vele fontosságra nézve összehasonlítható városa az országnak; évi forgalma körülbelül 250 millió korona értéket képvisel. Ezt az új világot és a benne nyugvó életet tanulmányozta az ifjúság, a mely fogalmat szerzett arról, hogy mily méltó mondása volt Kossuth Lajosnak: «Tengerre magyar!» A tenger nemcsak vagyont, társadalmi állást nyújt, hanem jellemet is mivel, erős hajthatatlan embereket, a kik nem riadnak vissza az akadályoktól, hanem kötelességök teljesítésében kitartók, törhetetlenek, — ha kell, meghalnak érte.

A tanulmányút Zágráb megtekintésével végződött. Szép, rendezett város a horvát főváros, pompás utcái, hatalmas terei vannak, a melyeken gyönyörű platán- és más fák árnyékot adnak, a szemet pedig virágkertészet gyönyörködteti. Ritka helyen van az, hogy a közeli erdőig legyen a város építve: Zágrábban megvan ez, úgy, hogy egyes utcákból egyenesen az erdőbe lépnek. A város művelődési épületei, szép, csúcsíves régi temploma mind lekötötték figyelmünket, úgy, hogy első tekintetre azt látjuk, hogy Zágráb a nyugati kultúrával halad.

A méhként megrakodott ifjúság a nyolczadik napon, jó egészségben, 29-ikén érkezett haza. Bizonyára maradandó tapasztalatot hozott magával, a mely szellemi látókörét, felfogását tágítja, és így haszonnal járt.

A kirándulásban a nevezettekön kívül még dr. Rusnyák Miklós gör. kath. alumneumi igazgató és dr. Bruger Géza ügyvédjelölt is résztvettek.

elégtelensége miatt. A középosztály gyermekeinek egyszerű felnevelése, már magában az is, hogy bizonyos általános műveltséget adjunk nekik, nagy áldozatot ró a szülőkre. Évről-évre nehezebb a megélhetés és a tudás bármely szakába való bemélyedés mind több és több pénzübeli áldozatot kíván. A legtöbb szülő örül, ha tehetséges gyermeke is éppen hogy az iskoláit elvégzi, és siet kenyeret keresni. Kimerítette a családot az ő neveltetése. Hány familia van az országban, melyben egy-egy gyermek kiképzettése miatt a többiek majd csak hogy nem koplálnak. Pedig hát az igazi képzés, az igazi művelés csak akkor teljes, ha az ifjú tágabb látókört nyert, ha külföldi nagy intézményeket tanulmányozva, hatalmas kulturákat vizsgálva, energikus, határozott műveltségi fokon álló képzettséget tud magának szerezni. Mennyire átalakulna egész társadalmunk, mennyire megváltoznának irodalmi, közművelődési viszonyaink, ha sok embernek jutna rá mód, hogy a nagyvilágban fejezze be itthon kezdett kiművelésének munkáját. Mert Isten ments' attól, hogy ezáltal nemzetéhez, fájához hűtlenné válnék. De láthatjuk az életben, hogy legkiválóbbjaink, a magyar nemzet közéletének vezetőszeretpet vitt tagjai is már hosszú évtizedekkel ezelőtt érezték annak szükségét, hogy tanulmányaikat a külföldön kibővítve, értékesítsék tapasztalataikat hazájuk javára. Persze erre csak az előkelőknek, a gazdagoknak volt módjuk és a szegény ifjak részére szükséges segítség bizony még ma is nagyon kevés. Ezen a hiányon jelentékenyen segít Pálffy János alapítványa. Generózus bőkezűséggel gondoskodott a külföldre menő magyar középosztálybeli fiatal emberekről.

A nemes gróf emlékét áldva fogja emlegetni a magyar kultúra. Hatalmas vagyonához méltóan örököltette meg nemzetiségének a hírét. A bajmóci grófi kriptá csendes lakója nyugodtan alhatik: leróttá kötelességét nemzetének legbecselesebb java: közművelődése iránt.

Vármegyei közgyűlés.

— 1908. jún. 25. —

Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága június 25-ikén tartotta rendes évnegyedes közgyűlését *Tahy* József alispán elnöke alatt. Az elnöklő alispán a közgyűlést megnyitván, bejelentette, hogy a főispán távol lévén, a számonkérő-szék megtertható nem volt. Ezután a közgyűlés áttért a napirend tárgyalására. Mindössze két pont volt az, mely nagyobb érdeklődést támasztott a gyér számban megjelent tagoknál. Az egyik (13.) Eperjes szab. kir. város véghatározata a városi alkalmazottak illetményeinek s egyéb szolgálati viszonyainak rendezése tárgyában, melyet Klefner Gyula v. főügyész, továbbá dr. Szeblo János és társai, valamint Hoffmann József v. levéltáros felebbezással támadtak meg; a másik (16.) a kükemezei körjegyzőválasztás ellen beadott felebbezással ügye volt. A városi alkalmazottak illetményei kérdésében hozott véghatározat tekintetében a törvényhatósági bizottság egyhangulag akkép intézkedett, hogy a minősítésre vonatkozó részt a felebbezés elutasításával jóváhagyta, valamint jóváhagyta a határozatnak azt a részét is, mely arról szól, hogy az alkalmazottaknak betegség esetén 20 hétre kijár a fizetésük és melyet senki sem felebbezhet meg; ellenben a fizetések megállapításáról szóló részt feloldotta és újabb határozathozatal végett Eperjes szab. kir. város képviselőtestületének visszaadta.

A kükemezei körjegyzőválasztásnál Rosenberg Izidort 31 szavazattal megválasztották volt Zahler Aladár

29 szavazata ellenében. Ez ellen a Zahler-párt felebbezással adott be, arra hivatkozva, hogy Bánó Aladár és Bánó Miklós, a kik a kör két községének képviselőtestületében foglalnak helyet, ennek daczára a kör tisztviselőinek választásánál csak egy és nem két szavazatot gyakorolhatnak, hogy továbbá Bánó Miklós — mint tényleges katonatiszt — egyáltalán nem szavazhatott volna. Ugyanerre az ügyre Bánó Aladártól is érkezett be előterjesztés, mely kiemeli, hogy a két szavazat gyakorlása csakugyan tévedésen alapult és ezért kéri a második szavazat megsemmisítését, de figyelmeztet arra is, hogy Tomai Ödön és Stern Fülöp képviselőtestületi tagok nem személyesen, de erre az egy alkalomra kinevezett megbízottjaik, névszerint Korach Henrik és dr. Zahler Elek útján szavaztak. Kiemeli az előterjesztés azt is, hogy Zelinka, eddigi körjegyző már 1907. március 1-jén nyugdíjaztatott és így a választásnál hivatala után már szavazati joga nem lehetett. A törvényhatósági bizottság megállapítja, hogy Bánó Miklós a szavazás idejében nem volt tényleges, hanem *várományi* állományú katonatiszt, tehát szavazati jogot gyakorolhatott. Ugyancsak megállapítja, hogy bár Zelinka körjegyző tényleg már 1907. márc. 1-jével nyugalmaztatott, azonban hivatalát a választás idejében még *nem adta volt át*, tehát az avval járó jogokat és kötelességeket gyakorolhatta. Egyébként a törvényhatósági bizottság a felhozott indokoknál fogva mindkét jelölt érvényes szavazatait két-két szavazattal leszállította és így végeredményben a választást jóváhagyta.

I. *Jóváhagyta*, illetőleg *jóváhagyólag tudomásul vette* a közgyűlés: (10) Vm. alispán által bemutatott, a felsővízközi főszolgabírói hivatal és lakás építésére vonatkozólag újból megkötött szerződést.

(11) Vm. alispán bejelentését, hogy dr. Horvát (Horovitz) Artúr, tapolyi járásorvosnak a törvényhat. közgyűlés által már jóváhagyott n. gyheti szabadságmeghosszabbításán kívül — egészségi okokból — nyolczheti s újabb ismét egyhavi szabadságmeghosszabbítást engedélyezett.

(15) Bártfa szab. kir. város véghatározatát a városi alkalmazottak részére 1908. évre drágasági pótlék megszavazása ügyében.

(17) Vargony község véghatározatát a vízvezetéki költségek fedezésére 3000 korona kölcsön felvétele ügyében.

(18) Vm. alispánnak az elhagyott gyermekek vm. segélyalapjából kiosztandó segélyekre vonatkozó előterjesztését.

(20) Bártfa szab. kir. város ugyanilyen számadásait.

(21) Kiszzeben sz. kir. város ugyanilyen számadásait.

(22) Kiszzeben szab. kir. város 1907. évi háztartási számadását.

(23) Kiszzeben szab. kir. város szegényalapjának 1907. évi számadását.

(24) Girált község határozatát a községi elemi iskola és óvoda fenntartásához való hozzájárulás iránt.

(25) A központilag kezelt vármegyei alapok számvevőileg felülvizsgált 1907. évi számadási zárlatait.

(26) Vm. ebadó-alap 1906. évi számadási zárlatát.

(39) Felső- és Alsóvízköz községek határozatait az ottani áll. elemi iskola telkének megvétele tárgyában.

(40) Héthárs nagyközség határozatát a község által vett ingatlanok ügyében.

(41) Kurima község határozatát a kurimai vámosjogosultság megvétele ügyében.

(42) Eperjes szab. kir. város határozatát a Lőcsei-útnak aszfaltburkolattal való ellátása s ennek 50 éven át fizetendő 2823 kor. 68 filléryi költségei fedezése tárgyában.

(45) Osztopatak község határozatát vadászati jogának kibérlése ügyében.

(46) Tarczaszentpéter község ugyanilyen határozatát.

(47) Sebesváralja község ugyanilyen határozatát.

(48) Sósújfalu község ugyanilyen határozatát.

(49) Boroszló község ugyanilyen határozatát.

(50) Eperjes szab. kir. város 1902. évi házi-pénztári számadásait.

(51.) Számvevőileg felülvizsgált 1908. évi községi háztartási költségvetéseket.

(52.) 1906. és 1907. évi községi háztartási számadásokat.

(53.) 1908. évi községi közüti költségvetéseket.

(54.) 1906. és 1907. évi községi közüti számadásokat

II. *Tudomásul vette* a közgyűlés: (2.) a m. kir. belügy-minisztérium leiratát az eperjesi kir. pénzügyigazgatóság székhelyén működő felszámolási bizottság megalakításáról, mely szerint elnökké *Fest* Lajost, helyettes-elnökké *Kubinyi* Albertet nevezte ki.

(9.) A vm. alispánnak negyedévi jelentését.

(28.) Esztergomvármegye átiratát a szegényügy országos rendezése ügyében.

(32.) Hunyadvármegye átiratát a volt vármegyei erdészek szolgálati idejének a nyugdíjazásnál leendő beszámftása iránt.

(36.) Gömör-Kishontvármegye átiratát a siketnémák jolsvai intézetének támogatása iránt.

(37.) Mosonvármegye átiratát a vm. tisztviselők orsz. egyesületének anyagi támogatása iránt.

(38.) A m. kir. belügyminiszter leiratát, melylyel jóváhagyva leküldi a vármegye 1908. évi háztartási költségvetését.

(56.) Turóc- és Békés vármegyék átiratait a szeszadó-reform tárgyában.

III. *Felírást* határozott el a közgyűlés: (27.) Zólyomvármegye közönségének átiratára a vármegyei alkalmazottak illetményeinek szabályozása iránt.

(29.) Trencsénvármegye átiratára a képviselőválasztási törvény újbóli megalkotásánál a nemzetiségi vidékek figyelembevétele iránt.

(30.) Mosonvármegye átiratára a tudóvész terjedésének meggátlása érdekében.

(31.) Trencsénvármegye átiratára a községi közegek ellen az 1894. évi XVI. t.-cz. alapján kiszabott rendbírságoknak a jegyzői nyugdíjalapok javára leendő fordítása iránt.

IV. *Megsemmisítette* a közgyűlés: (14.) Szentmihályfalva község felebbezással véghatározatát a húsvizsgálat ellátása és a vizsgálati díjak megállapítása ügyében.

V. *Elutasította* a közgyűlés: (33.) dr. Csáky Károly podolini és dr. Szelényi Aladár budapesti lakosok kérvényét a podolin—orlói h. é vasút segélyezésére 1897. évben törzsrésvények jegyzése által megajánlott 20,000 kor. újbóli megszavazása iránt.

VI. *Esenkivül* a közgyűlés: (1.) az esküdtek alaplajstromának egybeállítására hivatott bizalmi-férfaikul megválasztotta: Desseffy Lajost, Fest Lajost, Péchy Ignácot, Piller Kálmánt, dr. Schmidt Gyulát és Sztankay Lászlót.

(3.) Betöltötte a több községben megüresedett számvevő-elnöki tisztségeket.

(4—5.) Kihirdette lándori Kéler Zoltán budapesti ügyvédnek nemeslevelét, valamint dr. John Szidónia bártfafürdői orvosnak orvostudói oklevelét.

(6—8.) Nyugdíjazta *Tahy* Gyula irodatisztet, valamint Blaskó József és Mikulaj István útkaparók özvegyeit.

(12.) *Tahy* József alispánnak hat heti szabadságidőt engedélyezett.

(19.) Elhatározta, hogy Eperjes szab. kir. városának az elhagyott gyermekek vm. segélyalapjából segélyt nem ad, de a város kérelmét pártolólag terjeszti a belügy-miniszterhez.

(34.) Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület kérvényére az egyesület által elfoglalt helyiségek padlójának 452 kor. 53 filléryi helyreállítási költségeit elengedte.

(35.) A Tulipán-Szövetség Magyar Védőegyesület Eperjesi Osztályának kérvényére, a sóvári csipkeverő-tanfolyam anyagi támogatására 50 kor.-t szavazott meg.

(43.) Eperjes város kérelmére, hogy a Lőcsei-út átkelési szakaszának rendezéséhez 12,720 kor. törvényhatósági segélyt nyújtson, akkép határozott, hogy ezt csak abban az esetben teheti, ha a kereskedelemügyi miniszter a jelzett összeget a vármegyeinek pótvadalmazás címén rendelkezésére bocsátja.

(44.) Galbató község kérelme vásáráthelyezés ügyében pártoló felterjesztést tesz.

(55.) Sárosbogyány község kérelmére az áll. elemi iskolához való hozzájárulás ügyében felhatalmazza az alispánt, hogy a törvényszerű alakítások megtartása mellett a községnek a kulturalapból az eddigi 20,000 kor. kölcsönhöz még 10,000 kor. kölcsönt utaljon ki.

„BITUMINA“

védelmet is nyújt a nap melege ellen. — „Bitumina“ régi zsindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. Csakis védjegyyel ellátott tekerceket fogadjunk el.

Gyári főraktár Eperjes és vidéke részére:

MOSKOVITS GYULA vaskereskedésében, EPERJES.

tiszta bitumenből készített, valódi aszfalt-tetőlemez; tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő

TETŐFEDŐANYAG.

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő régi zsindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. Csakis védjegyyel ellátott tekerceket fogadjunk el.

A kö
alispá

Tahy József

közgyűlés

„Minde

emlékének

jesen felállít

leleplezve, m

multú vértan

műre törvény

A közgyű

vezetettett

A külső

tők névjegy

dők végrehaj

teendők vet

Indokolt

nek 6 heti,

dr. Bánó De

alügyésznek

ség okából a

3 havi, Sánd

János és Rak

Dobay Árpád

tisztnek 4 het

dr. Piller De

főszolgabíró

nak betegség

felül további

2 heti, Sarlay

engedélyezte

35 napi kator

továbbá, hog

évi október

hivatalát min

Az eperjes

lan vizsgálata

elnök közben

mely alkalom

vagyon kezel

intézkedést ig

Af évi vár

tól mindezide

tartás ügyeit

kell intézneni

Az ezévi t

pított működ

kezdetet és a

eredményét a

Sorozójárás

Eperjes város

Bártfa

Kiszzeben

Felsőtarczai já

Sirokai

Tapolyi

Szekeső

Makoviczai

Összesen

Ezek szer

maradt a fős

százaléka és b

A lovak

történt s a k

honvédelmi

Az ország

lenes névjegy

tartott ülés

azok törvény

megtette; a k

a beérkezett

bírálat alá v

Az esküdt

rendelkezési

egybeállítás

tek, az össze

latok megyes

A magya

Lechvar Broni

Félix Német

országból.

A magyar

tek Ágoston

A közbizt

lánosságban

Az útlevél

1-től május

ki, és pedig

az elmúlt év

984 drb. ütlev

sebb lett kiad

A közigazgatás állapotáról szóló alispáni negyedévi jelentés.

Taly József, Sárosvármegye alispánja, a jún. 25 iki közgyűlés elé a következő rendszeres jelentést terjesztette: „Mindenekelőtt jelentem, hogy az eperjesi vértanúk emlékének megőrkötéséül a honfűi kegyelet által Eperjesen felállított emlékmű jún. 11-ikén lett ünnepélyesen leleplezve, mely lélekemelő, hazafias ünnepélyen a nagy múltú vértanúk emléke iránti kegyeletünk jeléül az emlékműre törvényhatóságunk koszorúját elhelyeztem.

A közigazgatás a lefolyt időszakban is zavartalanul vezetett.

A külső tisztviselők tevékenységét a képviselőválasztók névjegyzékeinek kiigazítása, a fősorozás körüli teendők végrehajtása s a községi közmunka kiosztása körüli teendők vették nagyrészt igénybe.

Indokolt kérelem folytán Berzeviczy Elek aljegyzőnek 6 heti, dr. Desseffy István aljegyzőnek 16 napi, dr. Bánó Dezső aljegyzőnek 9 napi, dr. Horovitz Gyula aljegyzőnek 14 napi Taly Gyula irodatisztnek betegség okából a már eddig élvezett szabadságon felül további 3 havi, Sándor Béla központi írnoknak 3 heti, Vilcz János és Rakovszky Elek árvaszéki ülnököknek 6 heti, Dobay Árpád irodatisztnek 4 heti, Huszár József irodatisztnek 4 heti, Tivadar Lajos árvaszéki írnoknak 4 heti, dr. Piller Dezső főszolgabírónak 2 heti, Egerer Ferenc főszolgabírónak 2 heti, dr. Horváth Arthur járásorvosnak betegség okából a már eddig élvezett szabadságon felül további 12 heti, Szakmáry Géza főszolgabírónak 2 heti, Sarlay Sándor szolgabírónak 6 heti szabadságot engedélyeztem, azonfelül dr. Dobay József szolgabíró 35 napi katonai fegyvergyakorlatra behívott; jelentem továbbá, hogy dr. Moskovits Ignác járásorvos 1907. évi október 7-ike óta tartó súlyos betegsége folytán hivatalát mindezeig el nem foglalhatta.

Az eperjesi kir. állampénztár pénzkezelésének váratlan vizsgálata a kir. pénzügyigazgató és az árvaszéki elnök közbenjötté mellett május 22-ikén megejtett, mely alkalommal a vármegyei alapok és gyámpénztári vagyon kezelése megnyugtatónak találtott s felsőbb intézkedést igénylő nehézmények nem merültek föl.

A f. évi vármegyei költségvetés a belügyminisztériumtól mindezeig le nem érkezett s így a megyei háztartás ügyeit a múlt évi költségvetés keretei között kell intézmem.

Az ezévi ünnecozás, az erre vonatkozólag megállapított működési terv szerint, márczius 31-ikén vette kezdetét és április 30-ikán fejeztetett be. A fősorozás eredményét az alábbi kimutatás tünteti fel:

Sorozójárás:	Állítás-kötelesek száma:	Előállítottak száma:	Távolmaradottak száma:	Az előállítottak közül besorozottak száma:
Eperjes város	180	90	90	9
Bártfa	144	53	91	2
Kisszeben	74	33	41	5
Alsótarcazi járás	632	205	427	34
Felsőtarcazi	1391	312	1079	34
Sirokai	919	321	598	45
Tapolyi	657	219	438	19
Szekcsői	839	210	629	29
Makoviczai	876	208	668	30
Összesen	5712	1651	4061	207

Ezek szerint a vármegye egész területéről távolmaradt a fősorozástól a felhívott állítás-kötelesek 71 százaléka és besorozottak az előállítottak 12.5 százaléka.

A lovak és szekerek összeírása megsejzerte megtörtént s a kimutatások idejekorán terjesztettek fel a honvédelmi minisztériumhoz.

Az országgyűlési képviselőválasztók 1909. évi ideiglenes névjegyzékeit a központi választmány ápr. 24-ikén tartott ülésében betűrendbe szedve megállapította s azok törvényszerű közzététele iránt az intézkedéseket megtette; a közszemlére kitétel határideje máris lejárván, a beérkezett felszólamlások július 20-ikáig fognak felülbírálat alá vétetni.

Az esküdtbíróságokról szóló 1897. évi XXXIII. t.-cz. rendelkezései értelmében az esküdtek névjegyzékének egybeállítására iránt az intézkedések idejekorán megtétettek, az összeírások s az e körül előírt többi munkálatok megsejzerte folyamatban vannak.

A magyar állampolgárság kötelékébe felvétel: Lechvar Broniszlav és Luchs Mihály Galicziából, Kaluzsa Félix Németországból és Rabenseifer Emilia Morvországból.

A magyar honosság kötelékéből elbocsáttatott: Vojtek Ágoston wieni és Hauser József leopoldsdorfi lakos

A közbiztonsági állapot a lefolyt időszakban általánosságban kielégítő volt.

Az útleveforgalomra nézve jelentem, hogy márczius 1-től május végéig összesen 147 drb. útlevelel adatott ki, és pedig férfiak részére 75 és nők részére 72 drb; az elmúlt év hasonló időszakában kiadatott összesen 984 drb. útlevelel, így tehát ezidén 837 útlevelel kevesebb lett kiadva.

Az elmúlt évnegyedben összesen 25 tüzeset fordult elő, és pedig: Eperjes sz. kir. városában, Alsósebes, Kapissó, Feketekút, Kisladna, Óruszin, Ladomervágása, Komlóspataka, Radács, Főnixhuta, Gergelylaka, Szedlicze, Lenártó, Lapispataka, Sárosiszip, Nagysáros, Hertnek, Erdővágás, Bartosfalva, Szemelnye, Szulin és Pósfalu községekben. Az elhamvasztott vagyon nagyrészt biztosítva volt.

A közutak adminisztrációja az elmúlt évnegyedben a rendes keretek között mozog. Az előirányzott fedanyag szállítása minden vonalon megindult.

A f. évi költségeloirányzat terhére a törvényhatósági közutakon szükséges hídépítkezési munkálatok versenytárgyalások útján biztosítva lettek és azok egy részének építése már megindult. (Vége köv.)

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Országos kulturkongresszus Budapestten. A nemzetiségek folytonos izgatása, térfoglalása sorompóba szólította a magyar társadalmat is, hogy a vészes mozgalommal szembeállva, biztosíthassuk a jövőndő egységes magyar nemzeti államot. A Magyar Szövetség kezdeményezésére az összes magyarországi kulturegyesületek — 56-an — kongresszust tartottak június 20. és 21-ikén Budapestten s megalakították az Országos Közművelődési Tanácsot, melynek célja lesz a mozgalom irányítása és az egyes kulturegyesületek erkölcsi és anyagi tárgyalása. A Tanács elnöke gróf Károlyi Mihály és Széll Kálmán lett; az igazgatóságba bevalasztották vármegyénk érdemes főispánját Semsey Boldizsárt. A kongresszuson a Széchenyi-kört dr. Horváth Ödön és dr. Wallentinyi Samu titkár képviselték; Semsey Boldizsár pedig a Sárosmegyei Közművelődési Egyesület képviseletében vett részt.

H I R E K.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter dr. *Körtvélyessy Dezső* és *Szekeres Dezső* törv.-széki bírákat az eperjesi munkásbiztosítási választott-bíróság elnökévé, illetőleg elnökhelyettesévé; a kassai kir. ítélőtábla elnöke *Horváth István* és *Kocsán Kornél* eperjesi tvsz. díjtalan joggyakornokokat díjas joggyakornokká kinevezte.

— **Áthelyezések.** A Ksod. vasút vezérigazgatósága *Posszonyi Zsigmond* hivatalnokot Eperjesről Liptószentmiklósrá, *Demszky Andrást* pedig Karwinból Eperjesre áthelyezte.

— **Eljegyzés.** *Kisák Miklós* g. kath. végzett papnövendék eljegyezte *Mihalovics József* sajozségedi g. kath. lelkész leányát, *Georginát*.

— **Egyházi közgyűlés.** Az eperjesi ág. h. ev. I. egyházközség jún. 21-ikén közgyűlést tartott, *Kubinyi Albert* egyházközs. felügyelő és *Korbély Géza* lelkész elnöklété alatt *Kubinyi Albert* bejelentette, hogy immár 52 év óta viselt felügyelői állásáról, mely hálával lelkében az egyházközségnek ismételtlen megnyilvánult bizalmáért, véglegesen lemond. *Korbély Géza* szép beszédben méltatta Kubinyinak az egyházközség érdekében hosszú időn át, önzetlenül folytatott munkáját; kifejezést adott a gyülekezet mély sajnálatának felügyelője immár megmáshthatatlan határozata felett és indítványozta, hogy az egyház Kubinyit örökös tiszteletbeli felügyelőjévé megválassza. A közgyűlés az indítványt, lelkes éljenzés és taps közben, egyhangulag elfogadta. Ezután a közgyűlés az egyháztanács indítványára, az egyházközség felügyelőjévé *Bánó Aladárt*, Sárosvármegye főjegyzőjét; iskolaszéki elnöké dr. *Mikler Károly* jogakad. dékánt; gondnokká *Schönviesner J.-t*; ügyészé *Klefner Gyulát*, alügyészé dr. *Weiszert* Emilt; temetőfelügyelővé dr. *Flórián Károlyt*; temetőgondnokká *Balint J.-t*; egyházközs. jegyzőkké *Durst Gy.-t* és dr. *Wallentinyi Samut*; az egyháztanács tagjaivá 25 egyháztagot; az iskolaszék, adókövető-, számvizsgáló-, jogügyi- és temetőügyi bizottságokat hat évre megválasztotta. Az Eperjesen, jún. 29-ikén megtartandó egyházmegyei közgyűlésbe *Maléter Á.*, dr. *Obetkó Dezső*, *Peskó Ö.* és *Szutoriss F.* egyháztagokat kiküldte. Tudomásul vette, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a lelkészeknek a vallástanításért járó díját a nemrég 400 kor.-ra leszállított összeg helyett újból 1000 kor.-ban állapította meg; s a közgyűlés kimondta, hogy ez a lelkészeknek megszavazott 1000 kor. drágasági potlékot nem érinti. Köszönetet szavaztak: *Csengey Gusztávné* és *Zavatsky Szilárdnének*, mint az Ev. Nőegylet alelnökeinek, *Szánik Ernőnek*, meg a jún. 11-iki kegyeletos ünnepélyen a vegyes-karban résztvevő hölgyeknek és férfiaknak a kar szervezése, beok-

tatása, illetőleg az abban való közreműködés; *Pucher Gyuláné*nek a templom feldíszítése által; *Deák J.*, *Obál B.* és dr. *Wallentinyi S.*-nak a templomi rend és elhelyezés körül szervezett érdemeik elismeréséül. *Schöpplin G.* indítványára *Korbély G.*-nak a hazafias ünnepélyen mondott, tartalmas és nagyszerű beszédét külön lenyomatban at egyháztagoknak megküldik. *Jelenik E.* tanítónót a jövő tanévre újból alkalmazták. *Korbély G.* végül az újonnan alakított tisztkart, bizottságokat és azok tagjait melegen üdvözölte és jövő működésükre az Isten áldását kérte.

— **Beiktatás.** Június 21-ikén tartotta meg Zsegyne község ág. h. ev. egyháza *Szentiványi József* felügyelő beiktatási ünnepélyét. A *Draskóczy Lajos* eperjesi theol. tanár és dr. *Weiszert* Emil abosi egyházi felügyelő kíséretében Zsegyre megérkezett felügyelőt az egyházhívek küldöttsége fogadta, mely küldöttség élén az egyház gondnoka üdvözölte megleghangú beszéddel. Ezt *Szentiványi József* rövid beszéddel megköszönte. Ezután — élén a zsegynei egyház tisztas lelkészével, *Hajdú Jánossal* — az egész csoport a templomba vonult, mely előtti térségen a hívek impozáns tömegben várták a menetet. A szokásos istentisztelet lefolyása után *Draskóczy Lajos* — szintén lelkészi ornátusban — az oltárhoz lépett *Hajdú János* mellé s lélekemelő, a tőajkú hívekre is mélyeséges hatást keltő magyar beszéd kíséretében feleskette az új felügyelőt. Az eskü letele után *Hajdú János* zsegynei lelkész, úgys mint egyházmegyei esperes, a híveknek tónyelvű beszédet tartott, melyben kifejtve a beiktatási ünnepély jelentőségét, vázolta a magyarországi ev. egyházi felügyelőség történetét és gazdag tanulságot vont le abból a hívők részére. Ezt követte az immár beiktatott felügyelő magyar, majd tónyelvű, lelkeshangú beszéde, mely emlékeztetéssé fogja tenni a hívek előtt a lefolyt ünnepélyt. Az istentisztelet után kezdetét vette az ez alkalomból összehívott egyházi közgyűlés, melyet immár az új felügyelő nyitott meg. Az abosi ág. ev. egyház nevében ezután dr. *Weiszert* Emil egyházi felügyelő üdvözölte *Szentiványi Józsefet*.

— **Az érettségi vizsgálat** a koll. főgimnáziumban jó eredményt mutat fel. 42 jelölt közül jelesen érett lett 9, jól 19, egy tárgyból pótvizsgálatra utasított 4, a többi egyszerűen érett. Elnök volt *Materny Lajos* debreczeni főesperes-lelkész, kormányképviselő dr. *Theisz Gyula* budapesti állami főreálisk. tanár.

— **A magánvizsgálatok** az eperjesi evang. polgári leányiskolánál június hó 26. és 27-ikén folytak le. Vizsgára jelentkezett 22 növendék, a kik mindannyian szép sikerrel megfeleleltek. Az egyházközség képviselőjében ezidén is *Szutoriss Frigyes* koll. főgimn. tanár vezette a vizsgálatot.

— **A M. Kárpátgyűlés Eperjesi Osztálya** június 8-ikán, az Eperjesi Dalegyelet közreműködésével, megtartotta útavató-ünnepélyét. Az avató-beszédet *Szutoriss Frigyes* ügyvezető-elnök mondotta, a beszédre *Uhlarik Máttyás* elnök lendületes szavakban köszönetet mondott az Osztály figyelméért, hogy az utat az ő nevével *Uhlarik Máttyás út*-nak nevezte el s megígérte, hogy az Osztály érdekeit ezentúl is minden tehetsége szerint előmozdítani fogja. — Itt örömmel jelezük, hogy turistáknak mindinkább élénkül: így június 14-ikén, dr. *Flórián Károly* vezetése mellett, kisdud csapat kirándult a Lucsivna közelében elterülő Kecskőre; június 21-ikén *Gärtner J.* vezetése mellett útjelző- és tájékoztató-táblákat elhelyező kirándulás indult a Kopasz-Strázsrá; ugyanaznap, *Deák János* vezetésével, nagyobb, hölgyekből és urakból álló társaság kirándult ugyanacsak a Kopasz-Strázsrá; másik vegyes-társaság pedig *Maixner E.* vezetése mellett a Kapivár vidékét járta be. Június 28-ikán reggel 5 órakor indul, *Faragó József* vezetése mellett, a már régebben hirdetett kiránduló-társaság a Dunajecre. A társaság 15 tagból áll. A közel jövőben három egyesületi kirándulás van tervben: a Kapivárra, Szinyelipóczra, valamint a Viszoka-holára útjelző-kirándulás; július 12-ikén pedig, a *kisszebeni osztályképviselőség*, továbbá dr. *Csatáry Ágost* és dr. *Ferbsztin Károly* szervezése és vezetése mellett, a Lisszára. Ez utóbbi kirándulást az érdeklődőknek különös figyelmébe ajánljuk.

— **Helyreigazítás.** Az EPERJESI LAPOK 23-ik számában *Közpiskolák Tornaversenye* cím alatt megjelent közleménybe hiba csúszott be, mely a következőleg rektifikálandó: *A kötelhúzás* intézeti tízes csapatok versenyében az ág. h. ev. koll. tanítóképző győzött a kir. gör. kath. képzővel szemben, s a kir. kath. főgimnázium és az ág. h. ev. koll. főgimnázium küzdelme elmaradt a kollégiumi főgimnázium óvása miatt, mely előzetes megállapodáson alapult, a mit azonban a kötelhúzásnál működő bíró nem tudván, másképp ítelt. A kötelhúzási verseny így eldöntetlen maradt. B. L.

— **Tanítók előléptetése.** A vallás- és közoktatási miniszter Kovács János lemesi, Banda Jakab sósgyűlveszi és Schönvitzky Gyula bártfai áll. el. népiskolai tanítókat, a népnevelés terén szerzett kiváló érdemeiknek elismerésül, az 1907: XXVI. t. cz. 9. §-a alapján igazgató-tanítókká előléptette.

— **Köszönet.** A helybeli középfokú tanintézetek a f. évi május 28-ikán rendezett tornaverseny tiszta jóvedelmét, összesen 9 kor. 18 fillért árvaházunknak voltak kegyesek adományozni; fogadják hálás köszönetünk kifejezését. A Sárosvárm. Jótékony Nőegylet nevében: *Kösch Árpádné*, elnök. *Faragó József*, titkár.

Augusztus 2. A Munkások Rokkantegyletének eperjesi fiókjá a Rákóczi-körben tombolával egybekötött nagyszabású Nyári-mulatságot rendez külön segélyző-alapja javára.

— **Az Eperjesi Dalegylet tavaszi mulatságáról** tévedésből kimaradt lapunkból a referáda. Pedig a mulatság kedélyességénél, ügyes rendezésénél, előkelő közönségénél fogva egyike volt a legsikerültebbeknek. E tavaszi mulatság gal kapcsolatban avatta fel a Kárpát-egylet eperjesi Osztálya a Villec-egyre vezető Mátyás-utat, a mikor is a Dalegylet összhangzatos, szép éneke után *Szentörizs Frigyes* és *Uhlarik Mátyás* tartalmas szép beszédeket mondtak. Fent a Szentlászló-hegyen szép diadalkapu fogadta a vendégeket, a kik gyönyörködve nézték a szép vidéket, az este kigyuló színes lampionokat s a valóban gyönyörű tűzijátékot. Közben a Dalegylet szebbnél szebb karénnel kedveskedett az előkelő közönségnek kint a szabadban; majd felhangzott *Szuchy Emil* tárogató-, *Porkoláb János* fuvola-szóloja, a katonazenekar bájos zenéje. Külön ki kell emelnünk *Kapy Gyula* karmester érdemeit, a ki valóban nagy erőmegfeszítéssel, ily rövid idő alatt oly szép eredményeket ért a Dalegylettel. A mulatságot kedélyes, jókedvű táncz fejezte be. Elismerés illeti az újonnan feléledt Dalegyletet a mulatság létrehozásáért, különös dicséret *Nikelszky Zoltán*-ra, az egytel agilis, derék titkárát, a ki valóban emberfeletti munkát végzett a gondos, körültekintő rendezésnél; osztályosa volt a rendezésben dr. *Weisser Emil*. Rendkívül előzékeny és figyelmes volt mindenkihez a Dalegylet népszerű elnöke, dr. *Mariássy Béla*, az ő szeretetreméltóságával. Tiszta jóvedelem 150 kor.

— **A jún. 11-iki hazafias ünnepélyről** a VASÁRNAPI UJSÁG jún. 21-iki száma *Schöpplin Géza* tollából szép cikket közöl és az emlékműnek a leleplezőkor *Divald Lajos* műintézete által fölvetett, sikerült képét is hozza.

Az eperjesi jogakadémián az előadások máj. 30-ikán, az alap- és az államvizsgálatok pedig jún. 15-ikén befejeződtek. A joghallgatók e tanévi összlétszáma, beleértve a tanfolyam hallgatója nélkül, miniszteri engedéllyel vizsgázó 8-at is, 329-et tett ki. A tanári kar azon hallgatók közül, kik egész tanfolyamukat Eperjesen végezték, *Schütze G-t*, mint kitűnően végzetett, a vallás- és közoktatásiügyi miniszternél bejelentette. A vizsgálatokat kitüntetéssel tették le, még pedig az I. ső alapvizsgálatot: *Horváth Aladár* és *Irniny József*; a II-ik alapvizsgálatot: *Biernatek József*, *Kavalszky József*, *Kellner Miklós*, *Nikelszky Jenő* és *Párkányi Sándor*. A joghallgatók élvezte ösztöndíjak összege e tanévben is igen jelentékeny összegre emelkedett. A II-ik félévben a tanárok, összesen heti 107 órában, 32 tantárgyat adtak elő.

— **Photoclub** van Eperjesen, *Pálesch Árpád* kezdeményezéséből, keletkezében. Eddig 12 tag jelentkezett. Célja: a műkedvelő-fényképezőket egyesíteni, közös érdekeiket előmozdítani, az egyeseket támogatni, kiállításokat rendezni stb. Lehetséges, hogy az új egyesületet a Széchenyi-kör is támogatni fogja, mert ennek céljaihoz a művészetek felkarolása is tartozik.

— **Panaszkönyv.** Kérjük a rendőrkapitányi hivatalt, hogy a kocsisoknak a Fő-utcán való sebeshajtást tiltsa meg, mert a gyorsan robogó kocsik fűlsiketítő zajt és nagy port idéznek elő. — Az egészen jelentéktelen, kicsiny Széchenyi-utca házai drágább vízdíjostálya tartoznak, mint pl. a Lőcsei-út. A sérelmet fokozza az is, hogy legelőször a Lőcsei-utat fogják aszfaltozni. — Az eperjesi közönség bizonyára osztatlan elismeréssel adózik *Thomae Aladár* postafőnöknek a harmadik kézbesítési járat életbeléptetéseért. A postafőnöknek e lap szerkesztőjéhez intézett átiratából látjuk, hogy még egyéb üdvös intézkedések megvalósítását is szándékolja. Bárak vagyunk figyelmét arra felhívni, hogy az újsághordás nagyon rendetlenül történik. Az újsághordó gyermekek u. i. az utcán eljátszadoznak pajtásaikkal, s így megtörténik, hogy pl. egyik vásártéri lakos még este 6 órakor sincs mohón várt újságjának birtokában. Bizton reméljük, hogy a postafőnök ezen anomáliát mielőbb megszünteti.

— **Irodahelyiség-változtatás.** Dr. *Böhm Aladár* ügyvédi irodáját a Fő-utca 103. sz. háza helyezte át.

— **Az eperjesi izr. kisednevelő-egylet óvodájának** jún. 28-ikán, vasárnap d. e. 9 órakor lesz az évről-évről ünnepélye, melyre a szülők és tanúgy barátok ez úton is meghívhatnak.

— **A Törvényes Munkásvédelem** Magyarországi Egyesülete e napokban Budapesten tartott közgyűlésén dr. *Flórián Károly* jogakadémiai tanárt a választmány tagjává választotta.

— **A «Szövetkezeti Takarékpénztár»** július hó 1-jén kezdi meg működését, Fő-utca 79. sz. alatt, a városháza tőzsomszédságában. Befizetési napok szerdán és szombaton d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig. Kölcsönök mindennap folyósítanak. Takarékbetét után 4 1/2 %-ot fizet.

— **Új téglagyár.** A cigányhegyi dűlőben fekvő téglagyárban a körkemence elkészült, s a téglagyár üzemét már megkezdte. Érdemes megtekinteni ezen mintaszerűen berendezett telepet.

— **Az Országos Munkásbetegséggyógyító és Balesetbiztosító Pénztár** jún. 28-ikán és 29-ikén Budapesten rendkívüli közgyűlést tart, melyen az Eperjesi Munkásbiztosító Pénztárt dr. *Flórián Károly* igazgatósági tag és *Schreiber Ignác* igazgató képviselik. A közgyűlés főfeladata a jelenlegiek helyett új alapszabályoknak megállapítása és annak keretében az átlagos napibér-osztályok, a betegség érdekében nyújtandó segélyek mérvének, a járulékszázaléknak megállapítása és a fődízet kimutatása.

— **Typhus** és egyéb fertőző betegségek terjedését meggátolja a buziásfürdői «Phönix» gyógyvíz élvezete, mivel annak szénadtartalma és vegyi összetétele az emberi szervezetre nemcsak üdítőleg hat, de ellentáplálékosságát nagyban emeli, a vérkeringést szabályozza és fokozza és a bacillusok tovafejtését megakadályozza. — A buziásfürdői «Phönix» gyógyvíz kellemes, kissé savanykás ízű és borral vegyítve rendkívül üdítő asztali víz. A buziásfürdői «Phönix» víz kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és minden jobb fűszerüzletben.

— **Vasútasok mulatsága.** A Magyar Szent-Korona Országai Vasútas-szövetségének eperjesi kerülete július hó 5-ikén (kedvezőtlen időjárás esetén július 12-ikén), árvaháza és segélyalapja javára, a Szentlászló-hegyen, tombolával és világlóspóttal egybekötött, zártkörű nyári táncmulatságot rendez. A zenét a cs. és kir. 5. sz. gyalogezred és Gönczi Elek teljes zenekara szolgáltatják. Kezdeté délután 2 órakor. Este tűzijáték. Belépőjegy-jegy ára: személyjegy 2 korona, családjegy (4 személy) 4 kor. Felülfizeték — tekintettel a jótékony célra — köszönettel fogadtatnak.

— **Fényképezési készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, a kik a fényképezést, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az *A. Moll* cégnek (Bécs, Tuchlauben 9. cs. és kir. udv. szállító) 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességeit árulhóit, a melynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bementve a cég.

— **A túlsok harangozás** miatt lapunknak jún. 14-iki számában közölt, egészen tárgyilagos cikkre a klerikális FELVIDÉKI UJSÁG június 21-iki száma goromba főmedvényvel válaszolt. Minthogy e cikk a művelt irodalomban kötelező hangot és irányt teljesen nélkülözi, s durvaságokkal foglalkozni kedvünk és időnk nincs, a cikket érdemleges feleletre nem érdemesítjük.

— **A kassai Rákóczi-szobor** alapja javára 5%-ot jövedelmez a Rákóczi-czipókrém. A legjobb bőrfényesítő. Egyedüli gyártója Székely és Társa, Kassa — III.

— **Rövid hírek.** *Antal Pál* eperjesi joghallgató az olimpiai versenyeken leendő részvétel végett hat hétre Londonba utazott. — Az eperjesi állami tanítónőképző-intézetben a képesítő-vizsgálatokra összesen 42-en, az evang. tanítónőképző-intézetben pedig 34-en jelentkeztek. Az eredmény jó. A tanítónőképzőben a vizsgálatokon dr. *Tergina Gyula* kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő elnökölt.

— **Nem az a fő,** hogy *Bohrandt J. V.* eperjesi fűszerárú-cég kinalja az ő híres, eredeti töltésű Dreher-sörét, mely páratlan és felülmúlhatatlan, hanem az, hogy t. olvasóink elfogadják kinalatát. Hiábavaló minden kinalata, ha nem használják fel azt!

— **Ujdonságok fényképezési kamarákban** kaphatók *Cattarino S.* Utóda: *Földes Samu* papír- és díszműárú-üzletében (Eperjes, Fő-utca 78.), a hol mindennemű fényképezési eszközök, a szükséges összes vegyi és optikai kellékek eredeti gyári árakon, előnyös részfizetésre is beszerezhetők. Kívánatra árjegyzék. Ugyanott *sötét-kamra* díjtalanul áll a t. Közönség rendelkezésére.

— **Keleti pályaudvar nagy-szálloda Budapesten** (Thököly-út) a keleti (központi) pályaudvar indulási oldalán megnyílt. Ezen szálloda a legmodernebb, a mai kor igényeinek megfelelő kényelemmel be van rendezve, miért is a Budapestre érkező közönségnek legmelegebben ajánljuk.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVÍZ.

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, czukorbetegség, gyomor-, vese- és húgyhólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő- és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi iroda: BUDAPEST, LIPÓT-KÖRÜT 29.

Főraktár:

BEIN SIMON úrnál

Eperjes.

= Kapható: Gyógytárak-, drogeriák- és fűszerüzletekben. =

SPORT.

Az E. T. V. E. a tavaszi idényben. Elmúlt az év tavaszi szaka s ha visszapillantunk az embersportot legáltalánosabban művelő egyesületünknek, az E. T. V. E.-nek munkájára, élénk a jól teljesített munka meglegedést keltő érzésén kívül több tanulság és még több teljesítésre váró feladat áll.

Az E. T. V. E. az idei munkásságában a legtöbb súlyt a football-játékra fektette. A Magyar Labdarugó-Szövetség már 1906. őszén kiírta a versenyt Észak-magyarország football-bajnokságáért, de arra csak az E. T. V. E. nevezett s így a terv abban maradt. 1907. őszén azonban három kassai egyesület is a sorompóba állott és az E. T. V. E. részben a megkezdett ügy fontosságától, részben a kihívott bajvívó büszkeségétől áthatva — hiszen mind a három ellene a rivális Kassáról való volt, — magát a komoly küzdelembe vetette és sikerült is belőle győztesen kikerülnie. Az őszi fordulóban csak a Kassai Akad. Sp. E. mutatkozott méltó ellenfeleink, a melyet 4:2 arányban vert le, míg másik két ellenfelét a Kassai Atletikai Clubot 5:0, a Kassai Munkás T. E.-et 15:0 arányban könnyedén győzte le. Így lett első a bajnokságban három győzelmével 6 ponttal. A tavaszi fordulóban azonban heves küzdelemre volt kilátás. A K. A. S. E. és a K. A. C. leginkább football-egyesületek; otthon, a saját pályájukon nagyformában várták Eperjest. Csapatjaik részben már a legkorábbi tavaszi idők óta, részben már télen a katonai lovagló-iskolában készültek vitássá tenni Eperjesre nézve a bajnokságot. S kis híján ez majdnem sikerült is. A kassaiak ugyanis sokkal határozottabbak lettek a kapu előtti támadásban, jól lövő csatáraik gurulásból és repülésből 20—30 méterről egyaránt jól lőttek. Ezzel szemben az E. T. V. E. a védelemre fektette főgyekezetét: fedezetsorát új játékosokkal erősítette meg, azonkívül háttvédeit részesítette jó tréningben. Csakis ez az erős védelem menthette meg az őszi sikereket. Kemény, de lovagiasan szép küzdelemben legyőzte Kassán a K. A. C.-ot 3:2, Eperjesen a K. M. T. E.-et könnyen ismét 15:0 arányban. Így 10 ponttal (5 győzelemmel) vezetett az E. T. V. E. a K. A. S. E. 7 pontjával szemben pünkösdi előtt. A bajnokság sorsa tehát nem volt kétséges. Mert ha a K. A. S. E. le is győzi az E. T. V. E.-et s győzelmével 7 pontja mellé még kettőt szerez, úgyis csak 9 pontja van. Ámde sajnos, a két egyesület tagjai között a kassai április 26-iki «barátságos mérkőzés» óta feszült viszony állott be. Ezért az E. T. V. E. vezetősége elhatározta, hogy a K. A. S. E.-tel mérkőzésre ki nem áll s a szövetségnek ezt kellő megokolással bejelenti. A szövetség méltányolva azt, hogy az E. T. V. E. «tagjait megszárazzák vinni nem akarja», e szándékot tudomásul vette s így most az E. T. V. E. I. csapata a «felsőmagyarországi kerület football-bajnoka» címet nyerte.

E büszke címért folytatott fokozott küzdelemben csak lopva jutott idő a másik bajnokságra: a fűleslabda-játékra. Itt olyasmi ismétlődött meg, mint a football-nál az első évben: a jelentezett K. A. S. E. és a Debreczeni Akad. Atl. Club ugyanis a mérkőzéstől visszaléptek. A Testező-Szövetség azonban az E. T. V. E.-et e kerület győztesének nyilvánította s így került Eperjes az országos bajnokság selejtező-döntő mérkőzéseibe Budapesten. A budapesti kerületi győztese a Bp. Budai T. E. a Pozsonyi T. E.-tel 9:0, az E. T. V. E. a Kolozsvári Atl. C.-bal 10:1 arányban. Kolozsvár és Pozsony jó anyaggal rendelkeztek, de a kellő iskolázottság, korábbi tapasztalatok felhasználása nélkül állottak ki a kü-

delemre. A Testező-Szövetség (590 idején bőven mozzanata, a tor a Vetsy-díjért tornászok rész Alkalmazottak gyakorlatai zen és az E. T. V. E. tornászmutatvány delmeket lelke azonban a ját egyenlő fél me csapatot meg Budapest kedve ben Eperjes pill mihamar magab állandóan szor hosszút, sem r bár Buda csapa szerepelt, az első javára. A másod de az E. T. V. E. balszárnyát lető a budai kapu e sikerülnek, s m volt tekinthető, teti, inkább «na végső eredmény a csapat megnye az 1908. évben»

Ezért a két tudható be, hog I—I harmadik é a játék szocialis repet tőlt be a te az őszi idényben az egyéni érvény inkább, mert sze atletikai verseny Följebb nehá a közel jövőben a nagyközönség serkentése. Ez pe séges. Igen ám, ott házirendnek gessé. Vagy nem már többször m Malom-réten? E közönségünket, s idején (a legköze járulással.

Czellöv delután tartotta elemi-lövőtérén befejezte a foly folyamát. A ver tatkozott, a mi Ezért méltán b az E. T. V. E. *Kollar Károly* s 1/2 7-ig tartottak

1. A növe
I. Olcsváry Lás
II. Bartos János
III. Bárkány H
5 találattal.
IV. Blazsek Gus
5 találattal.
Indultak 37
2. A rendes
I. Holénia Lás
II. Brugger Géz
III. Berényi Gy
IV. Cséplő Gy
V. Dahlström
Indultak 19
3. A tétve
lőttek 34-en:
I. Prsbislavsky
II. Balogh Feret
4. A hölgye
ténynyel) résztv
I. Kund Józse
II. Csatári Ág
III. Holénia Gy
IV. Kirchmayer
V. Kösch Zsófi
VII. Bergm
A versenyel
sületi elnök lelk

delemre. A Testező-Szövetségnek nagyszerű pünkösdi ünnepéről (590 felnőtt résztvevő!) a napilapok annak idején bőven megemlékeztek. Nehány emlékezetesebb mozzanata, a tornász-mintacsapatok gyönyörű küzdelme a Vetsey-díjért (6 csapat a magas korlát), hölgytornászok részvétele, az Óbudai T. E.-nek és a Keresk. Alkalmazottak Sp. E.-nek együttes szabad- és fabotgyakorlati zeneszórája és a Budai Tornaegyesületnek és az E. T. V. E.-nek fúleslabda-döntőmérkőzése. A szép tornászmutatványokat érdekelte a közönség, izgalomba azonban a játék hozta. Nagy várakozással néztek a két egyenlő fél mérkőzése elé; kivonulásakor mind a két csapatot megtapsolták. A tribün hangulata azonban Budának kedvezett, különösen mikor az első percekben Eperjes pillanatnyi zavart árult el. De az E. T. V. E. mihamar magához jött és kitűnő fedezetsora révén Budát állandóan szorítja. Egyetlen labdát nem hibáz, sem hosszút, sem rövidet, sem egyeneset, sem cseleset és bár Buda csapatában négy volt E. T. V. E.-játékos szerepelt, az első félidő 4:0 góllal végződött az E. T. V. E. javára. A második félidőben Buda teljes lélekkel játszik, de az E. T. V. E. eleinte a budaiak jobb-, azután a balszárnyát letöri óriási kétkezes-dobásaival s állandóan a budai kapu előtt játszik. Gól-hajításai azonban nem sikerülnek, s minthogy a játék sorsa úgyszólván eldőltnek volt tekinthető, az E. T. V. E. a gólokat nem is erőlteti, inkább „nagy” játékot folytat. Így a küzdelem végső eredménye is 4:0 maradt az E. T. V. E. javára és a csapat megnyerte „Magyarország fúleslabda-bajnoka az 1908. évben” címet.

Ezért a két bajnokságért folytatott küzdelemnek tudható be, hogy atlétánk is csak 1 első, 1 második, 1—1 harmadik és negyedik díjat nyerhetek. Igaz, hogy a játék szociális jellegű és ez oknál fogva fontos szerepet tölt be a test edzésében; valószínű azonban, hogy az őszi idényben több tere nyílik az E. T. V. E.-ben az egyéni érvényesülésnek, az atletikának, annyival is inkább, mert szeptember 13-ikán az E. T. V. E. országos atletikai versenyt rendez.

Főjebb néhány feladatról szóltunk, a melyek már a közel jövőben megoldásra várnak. Nos igen! Ilyen a nagyközönségnek a sport intenzív művelésére való serkentése. Ez persze csak jól felszerelt játéktérrel lehetséges. Igen ám, de ez meg előbb a játéktér bekerítését, ott házirendnek végleges megállapítását teszi szükségessé. Vagy nem fontosabb-e talán még ennél is a már többször megemlített folyóúrdó megteremtése a Malom-réten? Erről majd máskor. Kérjük azonban közönségünket, segítse e fontos tervek kivételét annak idején (a legközelebb!) buzgó pártolással, anyagi hozzájárulással.

Czellővő-verseny. Június hó 20-ikán délután tartotta meg az E. T. V. E. a borkúti honvéd elemi-lövőtéren első házi czellővő-versenyét, a melylyel befejezte a folyó évi február 10-ikén megkezdett tanfolyamát. A verseny iránt széleskörű érdeklődés mutatkozott, a mi nagyban emelte a versenynek fényét. Ezért méltán büszke lehet az indulók nagy számára az E. T. V. E. s eredményére a tanfolyam vezetője, Kollár Károly százados. A versenyek délután 1/3 óráról 1/2 7-ig tartottak s eredményök a következő:

- A növendékek versenyében 300 lépésre:
  - Olcsvári László (koll. főgimn. VI.) 24 kör, 5 találattal,
  - Bartos János (kir. kath. főgimn. VII.) 23 * 5 *
  - Bárkány Hugó (kir. kath. főgimnázium VI.) 23 kör, 5 találattal.
  - Blazsek Gusztáv (kir. kath. főgimn. VII.) 19 kör, 5 találattal.
 Indultak 37-en.
- A rendes tagok versenyében 400 lépésre:
  - Holénia László . . . . . 45 kört lött 10, találattal,
  - Bruger Géza . . . . . 43 * * 10 *
  - Berényi Gyula . . . . . 33 * * 10 *
  - Cséplő Győző . . . . . 33 * * 9 *
  - Dahlström Károly . . . . . 41 * * 9 *
 Indultak 19-en.
- A tétversenyben (vendégekkel) 400 lépésre löttek 34-en:
  - Prsibislavsky Ferencz honv. hadn. 27 kör, 5 találattal
  - Balogh Ferencz tüzér-főhadnagy 23 * 5 *
- A hölgyek versenyében (100 lépésre, szobai től-ténynyel) résztvettek 19-en:
  - Kund Józsefné úrhölgy . . . . . 31 kör, 5 találattal
  - Csatáry Ágostné * . . . . . 30 * 5 *
  - Holénia Gyuláné * . . . . . 29 * 5 *
  - Kirchmayer Vilmosné úrhölgy 28 * 5 *
  - Kösch Zsófia k. a., VI Uhlarik Mátyásné úrhölgy,
  - Bergmann I. k. a.

A versenyek lefolyása után Uhlarik Mátyás egyesületi elnök lelkes hangú beszéd kíséretében hirdette

ki az eredményt, osztotta ki a tiszteleti díjakat, a melyekkel az ügy jóindulatú pártfogói valóságos elárassztották a résztvevőket, a mennyiben 19 tiszteleti-díj jutott a versenyzők jutalmazására. Az egyes kisebb tiszteleti díjak adományozói kivül különös köszönetet mondott az elnök a m. kir. honvédelmi miniszter úrnak 100, Sárosvármegyének 50, Eperjes szab. kir. városának 50, Vályi János gör. kath. püspök úr ömeltóságának 25, Semsey Boldizsár főispán úrnak 10, dr. Csatáry Ágoston és dr. Balpataky Imre uraknak 10—10 koronányi készpénzbeli adományaikért, valamint az 5. sz. gyalogezrednek a zene átengedéseért, végül különös elismerés és köszönet kifejezésével nyújtott át egy szép tiszteleti-díjat Kollár Károly századosnak, a czellővő-tanfolyam buzgó vezetéseért. A versenyek lefolyása után a résztvevők a Szentlászló-hegyre vonultak s ott jóhangulatban mulattak el a késő éjjeli órákig.

Felölös szerkesztő: Dr. Obetkó Dezső. Kiadótulajdonos: Kösch Árpád.

NYILTÉR.

Vesebajknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál
a Bór és Lithion tartalmu GYÓGYFORRÁS
SALVATOR

Kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai: Húgyhajtó hatása. Kellemes ízű. Vasmentes. Könnyen emészthető. Teljesen tiszta. Állandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diätetikus ital. Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek. Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk	32 fillér.
3/4 " " "	40 " "
1 " " "	48 " "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palaczk	6 fillér
3/4 " " "	7 " "
1 " " "	9 " "

Eperjesi főraktár: Mikolik Istvánnál.

Kapható: minden jobb vendéglőben, kávéházban és fűszerkereskedésben.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ

Természetes, ezüst üstben mindenkor frissen befőzött, kiváló finom
málnaszörpöt
szállít
Gessler Siegfried
csász. és kir. udvari szállító és Ő csász. és kir. Fensége József főherczeg kamarai szállítója
Kőbánya.

Kiadó lakás.

A Kossuth Lajos-utca 6. számú házban az emeleti lakás, mely 4 szoba, konyha és hozzátartozó mellékhelyiségekből áll, augusztus hó 1-jétől bérbeadó.

Arlejtési hirdetmény.

Sárosmegye Felsősom községben ujonnan felépítendő g. k. népiskola összes munkálataira 1908. évi július hó 4-ikének d. e. 10 órájára pályázati árlejtés hirdettek. A munkák kivitelére szolgáló közelebbi feltételek, terv, előmérletek, építési leírás és előirányzat bármikor a helyszínén az iskolaszék elnökénél megtekinthetők. Ajánlattevők ajánlataikért díjazást nem igényelhetnek. Felsősom, 1908. június hó 19-ikén. A felsősomi g. k. iskolaszék elnöksége.

Kossuth Ferencz levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész úrnak Sepsiszentgyörgy. «Csúzos bántalmaknál az «INDASZESZ» bedörzsolése jó hatásúnak mutatkozott. Kérem legyen szíves nekem három üveggel küldeni.»

KOSSUTH FERENCZ.
INDASZESZ
gyógyfű-sósborszesz

Legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdít és frissít. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyűrő-, kenő-kúra) felett ajánlatos. Leghatásosabb szer csúz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszaggatás és mindennemű meghülésből eredő bajok ellen. A székelyhavas «INDASZESZ» össze nem tévesztendő közönséges sósborszesz-készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az «INDASZESZ» székelyhavas gyógyfüvekből előállított és hatásában felülmulhatatlan gyógyfű-sósborszesz. Egy üveg székelyhavas «INDASZESZ» fölér 10 üveg közönséges sósborszeszszel. Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavas «INDASZESZ» kapható 2 és 1 koronás üvegekben. Eperjesen a főlerakóban: Palesch Árpád drogeriájában, valamint gyógyszerertárban és minden jobb fűszerüzletben.

Hölgyeknek!

Egy nagyobb vidéki városi fűszer- és csemegekereskedő ismeretséget óhajt kötni egy róm. kath., lehetőleg árva leánnyal (hozománnyal).

Fényképem (titoktartás mellett) a lap kiadó-hivatalában megtekinthető, ugyanott címem is megtudható.

Csakis róm. kath. leánya ismeretségét keresem, levelüket és fényképüket (titoktartás kötelezettsége mellett) ajánlva kérem címemre juttatni, vagy dupla zárt borítékban a lap kiadó-hivatalának küldeni, honnan az címemre fog továbbítani.

Árva.

Válogatott, befözni való

spanyol meggyet
július 1-jétől 3 K. 50 filléért, — óriás ananász
kajszin baraczkot

július közepétől 3 kor.-ért szállítanak 5 kilós
kosarakban Hibján Sámuel utódai, Nyir-
egyházán.

Kneipp plébanos

**SALÁN
HAJVIZE**

a legideálisabb és legjobb.

Üvegekben à 2 K. és 4 K.

Kapható Eperjesen: PÁLESCH ÁRPAD drogériájában.

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vértisztítószer. Fel-
találója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta
állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és leg-
biztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer csa-
ládánál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi
rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható.
Meggiszteti a székrekedést és annak következmé-
nyeit, mint vértörődés a fejbe stb., előmozdítja az
anyagcserét és vértisztítóan hat bőrkiütések, csúz-
köszvénynek stb. Megrendelések intézendők: Girolamo
Pagliano tanár, Florenz (A. 15), Via Pandolfini. El-
ismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve
küld a vezérképviselő: dr. F. Herzig, Wien, VII.
(A. 15), Mariahilferstrasse 48. Gyógyszertárak fő-
lerakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek. 1.

Geldmacheo, i.e. elegante und leicht ausführbare Toiletten.

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“. Jährlich 24 reich
illustrierte Seite mit 48 farbigen Modebildern, über 2800 Ab-
bildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährlich: K 3.30 = Mk. 2.80.

Gratisbeilagen:

„Die praktische Wiener Schneiderin“

und

„Wiener Kinder-Mode“

mit dem Beiblatt

„Für die Kinderfärberei“

sowie

„Schnittmusterbogen“.

Schnitte nach Maß. Als Begünstigung von besonderem
Werte liefert die „Wiener Mode“
ihren Abonnentinnen Schnitte nach Maß für ihren eigenen Bedarf
und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl leihlich
gegen Ertrag der Spesen von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für
tadelloses Passen. Die Anfertigung jedes Colletteilstückes wird da-
durch jeder Dame leicht gemacht.
Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und Postämter sowie
der Verlag der „Wiener Mode“, Wien 62, Gumpendorferstraße 67.
unter Beifügung des Abonnementsbetrages entgegen.

Üres, használt ládákat

a Scholtz C. A. matheóczi fémárú-
gyár részére legmagasabb áron vá-
sárol a megbízott:

Bohrandt J. W. czég, Eperjesen.

Telefon-szám: 32. — Sürgőnczím: Bohrandt, Eperjes.

Szives tudomásul hozom, hogy ügyvédi irodámat

Fő-utcza 103. sz. alá helyeztem
át (a Kollégiummal szemben).

Eperjes, 1908. június hava.

Dr. Böhm Aladár.

1868 óta forgalomban.

**Berger-féle
gyógy-kátrány-szappan,**

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legelső tisztában fényes
sikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sümör, elsoi kütegek, szesz-
ten orr-vezesse, ótvár, lagydag, libzádas, fe- és szakállkopa
ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a kátrány-
nak 40 %-át és minden egyéb, a kereske tekintetben előforduló kátrány-
szappanoktól lényegesen különbözik. Idült bőrbetegségeknél
sikerrel alkalmaztatik a kátrány-szappan mellett a

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint egyenlő kátrány-szappan az arcbőr tisztá alanságnál
eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi bőrbetegsége ellen ten-
múlhatlan bőrtisztító, mosdó és fürdőszappan mindennapi
használatul szolgál. 6181

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

Mint kiváló bőrapólo szer kitünő eredménnyel használtatik,
továbbá a,

Berger-féle borax-szappan

kiütések, napsütés, szeplo, mitesszer és egyéb bőr-
betegségek ellen

Árn minden fajnak 70 filler használati
utasítással együtt. A vásárlásnál kártyákkal
Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant
kérjen és nézze meg a itt látható védjegyet és a
G. Hell & Comp.
cégegyeztet minden cím-
re. Kinteltve díszkelevéllel
Becsen 1868-ban és

Aranyéremmel a párisi vilákiállításán 1900.
Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, amely Berger-féle
gyártmány, a minden szappanhoz mellékelt használati utasításon tel-
van sorolva.

Kapható minden gyógyszerárban és hasonló üzletben.
Nagyban: G. Hell & Comp., Wien I., Sberstr. 8.
Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-
tára, Budapest, Király-u., Thalhammer és S. utca, Zrínyi-
utca, Molnár és társas drogista, Károlyherceg-
utca. Kisebbségben minden bulap stb. valamint Ma-
gyarország összes városában minden gyógyszer-
árban, továbbá a jobb drogériákban és illatszert-
kereskedésekben.

Kapható Eperjesen Korn Vilmos úr gyógyszer-
tárban, valamint Magyarország összes gyógyszerárban.

„AZ UJSÁG“

politikai napilap.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön. — Társszerkesztő: dr. Ágai Béla.

Főmunkatársak:

HERCZEG FERENCZ

KENEDI GÉZA

KÓBOR TAMÁS

KOZMA ANDOR

MIKSZÁTH KÁLMÁN.

Előfizetési árak: 1 hónapra 2 kor 40 fill., negyedévre 7 kor., félre 14 kor.,
egész évre 28 kor. „AZ UJSÁG“ a DIVAT-SALONnal együt-
tesen előfizetve negyedévre 9 korona

Czím: „Az Ujság“ kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-út 54. szám.

Vidéki előfizetők figyelmébe!

Vidékéről Budapestre érkező, itt tartózkodó vagy at
utazó előfizetőinknek az Olvasóterem — New-York
palota, Erzsébet körút 9 sz. — menetrendekkel, fürdők prospektusaival és egyáltalában minden
tudnivalóval a legkészségesebben áll rendelkezésre.

Az olvasóterem reggel 8-tól este 8-ig van nyitva.

**BENZINMOTOROK, GÖZLOKOMOBILOK, ÚTIMOZDONYOK, GÖZ-
CSÉPLŐGÉPEK, ARATÓGÉPEK, „LOSONCZI DRILL“ VETŐGÉPEK,
RESICZAI ACZÉLEKÉK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ES KÖLTSÉGVETÉST.

**A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST,
V., VÁCZI-KÖRÚT 32.**

Kapható a bír

Az
üveg
fémá
nyösebb

e

Addig
olcsóbban
lesz árúsít

WERT

Alapítva 18

BRAD

elsőrangú veg

Gyár és felvéte

Ajánlom t

gépekkel bere

vegytis

hol női, úr-
viselői egyen-
szöveket, szín-
ernyők, nyaki
tisztításra elv

Különleg

selyemruhák

gyapotot, pas

modernebb é

Vegytisztít

— Gyászszertben a

Videki me

AMSTE

E

ÚJLA

Elárús

Goddam!
Végre egy gyorsan és biztosan ható tyúkszem-szer.
Cook & Johnsons
amerikai szabadalmazott
tyúkszem-gyűrűi
1 darab 20 fillér, 6 darab 1 kor.,
postán 20 fillér portó.
Kapható a birodalom minden gyógyszer-tárában, valamint
orvos-szer-drogériákban stb.

Az 1862. évben alapított
üveg-, porcellán
és
fémáru-üzlet legelő-
nyösebb feltételek alatt

eladó.

Addig is minden áru a leg-
olcsóbban és gyáriáron alul is el-
lesz árúsítva

WERTHER J.-nál, Eperjes.

Alapítva 1812.

Alapítva 1812.

BRADÓVKA GYULA

elsőrangú vegytisztító- és kelmefestő-intézete.
Gyár és felvételi iroda: KASSA, Kossuth-Lajos-utca 24.

Ajánlom m. t. megbízóimnak a legmodernebb
gépekkel berendezett
vegytisztító-intézetemet,
hol női-, úri- és gyermek-ruhák, katonai és tiszt-
viselői egyenruhák, bál- és séra toilettek, butor-
szövetek, színes és hímezett kendők, takarók, nap-
ernyők, nyakkendők, csipkefüggönyök stb. vegyi-
tisztításra elvállaltatnak.

Különleges reszort-festészetem

selyemruhákat, kasmirt, plüszöt, bársonyt, gyapjút,
gyapotot, paszománt és díszítő-szöveteket a leg-
modernebb és legvalódiabb színekre fest.

Vegytisztítás 3, festés 6 nap alatt készül el.

■ Gyászesetben a ruhák 48 óra alatt tiszták és lesznek szállítva. ■

Videki megbízásokat pontosan teljesítek.

Képviselet:

AMSTER SIMON nődivat- és
árúházában
Eperjes, Fő-utca.

Merényi Sándor
(Mucha Sándor)

elvállal helyben és vidéken külön-
féle építkezési munkálatokat.
Eperjes, 1908. május hó.

Tisztelettel:

Iroda: **Merényi Sándor**
Kálvária-út 59. építkezési vállalkozó.

Szliács aczélfürdő

(Felsőmagyarországon)
az egyedüli ismert szénsavdús vasfürdő. Legtöbb vasat tartal-
mazó ivóforrás belső használatra

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női-bajok, háterincz-
és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erős
munkásság után.

Fürdőorvos: dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapesten át szin-
tén 5 óra. Szliácsra vonatkozó felirásokok minden nagyobb vasúti állomáson
vannak kihüggesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás-, valamint
lakás-árkedvezményről (az elő- és utószobán) stb. ad

a fürdőigazgatóság Szliácson (Zólyom megye).

Keleti pályaudvar

TELEFON 64-57. **nagyszálloda** TELEFON 64-57.

Budapest, VII. kerület, Thököly-út 18. sz.

A keleti pályaudvar indulási oldalán. A legnagyobb komfort-
tal berendezve. Szobaárak 2-40 K.-tól kezdve, villanyvilágítással
együtt. Utazóknak 20% engedmény. Posta és távirda a házban,
minden oldalról villamos közlekedés. Tulajdonos Hersch Samu.

VÉRSZEGÉNY ÖN?

Igyék

ADRIA-GYÖNGYE

vörös dalmát édes-bort.

1 literes palaczk ára 1.60 korona.

Kapható:

ATLASZ fűszer- és csemege-üzletében,
Eperjesen.

Van szerencsém a nagyérd. közönség szives tudomására hozni, hogy

új gyógyszer-táramat

a fő-utczai 142. számú házban (Fő-utca és Kovács-utca sarkán) f. hó
24-ikén megnyitottam.

Eperjes, 1908. június hó.

Kovaliczky Pál,
gyógyszerész.

BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVÍZ

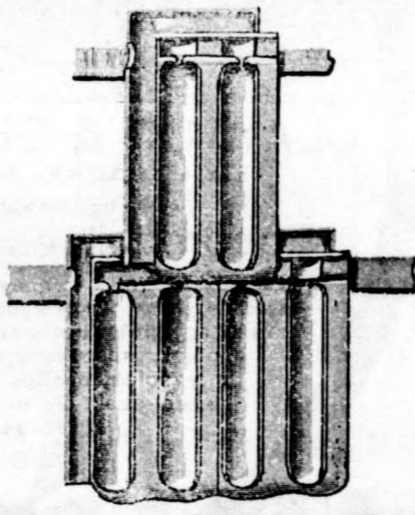
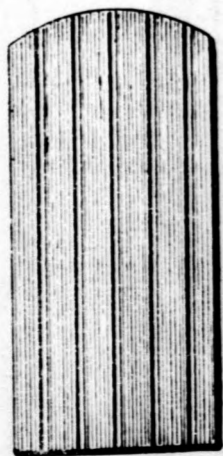
VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET FELÜLMUL.
KELLEMEZ, KISSÉ SAVANYKÁS ÍZŰ, VASMENTES, SZÉNSAVDÚS,
RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VÍZ.

ORVOSILAG AJÁNLVÁ. ORVOSILAG AJÁNLVÁ.

Ivógymódrá használva vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence
idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a
kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizo-
nyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön.

ÚJLAKI TÉGLA- ÉS MÉSZEGETŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT TETŐCSERÉPGYÁRA

szállít:

géppel gyártott, teljesen egyenletes, vízhatlan, fagyellent-
álló, hódfarkú, hornyolt és francia tetőcserepet, valamint
a szükséges szegélycserepet, nemkülönben minden méretű
és legszebb kivitelű virágcserepet. Bármely vasúti vagy
hajóállomásra versenyképes.

A kir. József-műegyetem 10/1901. sz. hivatalos bizonyítványa
szerint ezen gyártmányok fagyellenállóknak bizonyultak.

Elárúsítási hely Sáros megye részére: **LUCHS EDE ÉS TÁRSA** vaskereskedés, **EPERJES.**

503-1908. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. tsv. széknek 1907. évi 6573. számú végzése folytán dr. Fuchs Lipót ügyvéd által képviselt Zinner Adolf felperes részére *Missáros Sándor* alperes ellen 340 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2160 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. bíróság 1908. V. II. 1774. sz. végzésével az árverés elrendeltét, annak a korábbi vagy felülfoglalatok követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, *Eperjesen* leendő megartására határidőül 1908. évi június 30-ik napjának d. u. 3 órája kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt cséplőgép stb. a legtöbbet jégének készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fog adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1908. június 5.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.**Göres-csillapító, szélhajtó
Hódony-csöppök**

1844 óta használatban levő étvágygerjesztő emésztést elősegítő háziszér

Egy üveg ára 1 K.

Két üvegnél kevesebb (2 K. 50 f. utánvét mellett) postán nem küldetik.

Beszerezhető:

BITTNER GYULA gyógyszerárában
Gloggnitz (Alsóausztria).

**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszérnek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A.

védjegyét tünteti fel. A Moll-

féle sószesz nevezete-

sen mint fájdalomcsillapító

bedörzölési szer köszvény,

csúsz és a meghűlés egyéb

következményeinél legismert-

tebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyer-

mek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apo-

lasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-székhely: Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvet mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírás-

sával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszér, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél, bedörzölésésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és úgyszólván minden gyógyszerárában kapható.

Főraktár: Török József gyógyszeráránál, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárára az „Arany oroszlánhoz”,

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Miskolczon létesített

Kristály gőzmosó- és vegytisztító-gyárat

üzembe hoztuk és képviselőnkkel SPIRA MIKSA kereskedő urat, Fő-utca 84. sz. (Konstantin-utca sarok) bíztuk meg.

Tisztelettel:

„KRISTÁLY” gőzmosó- és vegytisztító-gyár,
Miskolcz.

518 m. a lenger

: színe fölött. :

STUBNYAFÜRDŐ

Leggyógyfűrdő.

Hat természetes kén-só-hevforrás (38-48° C)

Köszvény
Rheuma
Ischias
Bőrbetegségek
Női bajok

44 hold park,
középen nagy tenyőerdők.

Thermál-tükrőfürdők
Kádfürdők
Massage
Hidrogénfürdők
Ivókúra

Posta- és sürgőnyhivatal, vasúti állomás, gyógyszerár, 4 fürdőorvos, Képes prospektust ingyen és bérmentve küld az Igazgatóság.

Alapított 1880-ban.

THRÓR GYULA

női- és férfidivat-árúháza

Eperjes, Fő-utca 69. szám.

Állandó nagy választék: selyem-, női- és férfi-fehérneműek-, női divatkelmék- és mindennemű díszekben. — Vászón- és asztalneműek. — Szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítők. — Valódi trieszti Linoleum. — Kész blousok, jouponok. — Menyasszonyi kelengyék és minden e szakba vágó czikkek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 68,

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, löhère-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet J. kapálók, szecsavágók, répvágók, kukoricsmorzsológok, darálók, őrlőmalmok, egyetemes aszaló-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

E

Előfizetési ár
negyedévi 2
Hirdetési díj: Hír-
1908.

A ta

Írta:

A tanév vége a kéthavi nagy tanulónak, mint Mindkettő a tanár nére. Amaz egy ismereteit iskolai lelkében formálódó szabadabb levegő forgatni. A mivel mivel kétséget n felszívott szellem taní, illetőleg elv szüntethetjük a gy dolkodás, az érzés

A tevékenység a lélek önfentartó ból hazavitt tudá vel. Ennek a hatá még akkor is, ha nak emlékeztető kell nemcsak az ő azon érzelmekben kötelességteljesítés akkor is kell ma fejelemtől menté hogy a jövőben teljesítéséhez. S ép hogy legyen a leg oktatásnak. Ily czó hatnak a paedagog a nehéz feladatot melyre a nevelőm felel-e az érzelme kedv s a kötelessé fejlesztés követelm azt pl. Menge kivá most a gimnázium

AZ «EPER

Lond

Vasárnap délt érkeztünk utazás Cross állomáson. ból kiszállhattunk tünk Doveről fo kelés után. A várm a «boarding-hous gadtunk, kocsiját méntelen kocsit az elutazókat a ket? Kedves, pa vagy, a hogy a veszi zavarunkat távozik és nem kocsit, feleség, it zése íránt, és mo

Mielőtt útra mányoztuk a Ba a jó boltok cím Londonban lettü kat a városban; re Square-t, a Reget Park, Robinson Edg-ot, midőn ez De az örömhöz, l ség is vegyült. Ho kirakatosos árú